

Juridiskā palīdzība

Fiziskām personām, kuras ir iesaistītas juridiskā strīdā un tām trūkst līdzekļu jurista pakalpojumu saņemšanai, Juridiskās palīdzības administrācijā var vērsties valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības saņemšanai. Administrācija norīko juridiskās palīdzības sniedzēju un apmaksā sniegto juridisko palīdzību noteiktajā apjomā.

Juridiskās palīdzības sniedzējs ir persona, ar kuru administrācija, atbilstot noteiktiem profesionālajiem kritērijiem, noslēdz juridiskās palīdzības līgumu un kas tiek norīkots juridiskās palīdzības saņēmējam juridisko konsultāciju sniegšanai, procesuālo dokumentu sagatavošanai un palīdzības sniegšanai tiesā.

Juridisko palīdzību **civillietās** (ģimenes strīdos, dzīvokļa un apsaimniekošanas jautājumos, lietās sakarā ar saistību nepildīšanu, zaudējumu piedziņu, kopīpašuma sadali vai lietošanas kārtības noteikšanu u. c.), **noteikta veida administratīvajās lietās** (bāriņtiesas lēmuma pārsūdzībai sakarā ar bērna tiesību un tiesisko interešu aizsardzību) un **Satversmes tiesas procesā** var saņemt **persona, kura**:

- ir ieguvusi maznodrošinātas vai trūcīgas personas statusu (to izvērtē un piešķir pašvaldības sociālais dienests);
- atrodas pilnā valsts vai pašvaldības apgādībā (pastāvīga uzturēšanās aprūpes centrā, atrašanās brīvības atņemšanas iestādē);
- pēkšņi nonākusi tādā situācijā un materiālajā stāvoklī, kas liedz nodrošināt savu tiesību aizsardzību (pēkšņi ārkārtējie apstākļi, kas nav atkarīgi no personas un kas būtiski ierobežo savu tiesību aizsardzību, piemēram, stihiska nelaime, pret personu ir vēsta vardarbība un tai nepieciešama pagaidu aizsardzība, u. c.);
- Trauksmes cēlējs juridisko palīdzību negatīvo seku, kas radušās trauksmes celšanas dēļ, risināšanai saņem neatkarīgi no sava mantiskā stāvokļa;

Pārrobežu civilstrīdos juridisko palīdzību nodrošina arī gadījumos, kad persona, kura pieprasa juridisko palīdzību, pastāvīgi dzīvo kādā Eiropas Savienības dalībvalstī, bet strīda un tiesas sēdes norises vieta ir citā Eiropas Savienības dalībvalstī. Administrācija šajos gadījumos ir pieteikumu nosūtītājiestāde un kompetentā iestāde juridiskās palīdzības nodrošināšanai Latvijas Republikā.

Kur var saņemt informāciju par administrācijas sniegtajiem pakalpojumiem?

Iesnieguma veidlapu un informāciju par tās aizpildīšanu un dokumentiem, kas jāpievieno, bez maksas var saņemt pašvaldībā (sociālajā dienestā, bāriņtiesā), kā arī zvanot uz bezmaksas informatīvo tālruni **80001801** (darba laikā).

Ar pakalpojumu aprakstu, veidlapu paraugiem, informatīvajiem materiāliem un biežāk

uzdotajiem jautājumiem var iepazīties administrācijas tīmekļa vietnē www.jpa.gov.lv.

Juridisko palīdzību nodrošina:

- Civillietās, vēršoties administrācijā:
 - ģimenes tiesību jautājumos (laulības šķiršana, paternitātes noteikšana vai apstrīdēšana, uzturlīdzekļu piedziņa, saskarsmes tiesību īstenošanas kārtības noteikšana u.c.);
 - parāda piedziņas jautājumos;
 - dzīvokļa tiesību jautājumos (saistībā ar izlikšanu, apsaimniekošanas pakalpojumu nesniegšanu u.c.) u.tml.
- Administratīvajās lietās:
 - Bāriņtiesas lēmuma pārsūdzībai sakarā ar bērna tiesību un tiesisko interešu aizsardzību, vēršoties administrācijā
 - Citās administratīvajās lietās, vēršoties tiesā - tiesa (tiesnesis) piešķir juridisko palīdzību, ievērojot lietas sarežģītību un fiziskās personas mantisko stāvokli, administrācija, pamatojoties uz tiesas lēmumu, norīko personai juridiskās palīdzības sniedzēju.
- Satversmes tiesas procesā:
 - juridisko palīdzību, vēršoties administrācijā, nodrošina, ja persona ir iesniegusi konstitucionālo sūdzību (pieteikumu) Satversmes tiesā un Satversmes tiesa ir pieņēmusi lēmumu par atteikšanos ierosināt lietu, kā šā lēmuma vienīgo pamatu norādot juridiskā pamatojuma neesību vai tā acīmredzamu nepietiekamību prasījuma apmierināšanai.
- Kriminālprocesos , vēršoties pie kriminālprocesa virzītāja (izmeklētāja, prokurora, tiesneša):
 - cietušās personas pārstāvībai un juridiskajai palīdzībai;
 - aizdomās turētās un apsūdzētās personas aizstāvībai Kriminālprocesa likumā noteiktajos gadījumos.